

8.10.2003

1671/4/03

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Aila Linnakangas

PÄIVÄHOITOPAIKAN MYÖNTÄMISESTÄ ILMOITTAMINEN

1

KANTELU

A arvosteli 25.7.2003 oikeusasiamiehelle osoittamassaan kirjeessä Nummi-Pusulan kunnan päivähoitoviranomaisten menettelyä lastensa päivähoitopaikan järjestämisessä. Hänen mielestään oli kohtuutonta, että lakisääteistä päivähoitopaikkaa on haettava neljä kuukautta aikaisemmin, mutta kunnalla ei ole mitään aikarajaa ilmoittaa hakijalle päivähoitopaikan myöntämisestä.

A kertoi jättäneensä kolmen lapsensa päivähoitohakemukset 26.3.2003 ja tarvinneensa päivähoitopaikat 1.8.2003 lukien työhön paluunsa vuoksi. A:n kertoman mukaan vs. päivähoidon johtaja B ilmoitti 16.6.2003 alkaneella viikolla päätösten tulevan parin viikon sisällä. Perusturvatoimiston kanslisti ilmoitti 10.7.2003 päätösten olevan valmiita, mutta ne postitetaan asiakkaille vasta vs. päivähoidon johtajan B:n palattua lomalta 21.7.2003. A kertoi ottaneensa yhteyttä kunnanjohtajaan, jonka jälkeen hän sai vanhimman lapsensa päivähoitopäätökset postitse 14.7.2003. Kahden nuoremman lapsensa päivähoitopäätöksiä ei kuitenkaan tullut, vaikka muut samaan päivähoidon tulevien lasten huoltajat olivat saaneet päätökset jo 23.7.2003. A kertoi kuitenkin saaneensa tietää lastensa tulevasta hoitopaikasta jo heinäkuun alussa, että lapsille oli varattu sieltä kunnalliset hoitopaikat.

3

RATKAISU

Käsitykseni mukaan Nummi-Pusulan kunnan päivähoitoviranomaiset eivät ole menetelleet lainvastaisesti päätöksen tekemisessä A:n lasten päivähoitopaikasta. Hyvä hallinto olisi kuitenkin mielestäni edellyttänyt, että päivähoitoviranomaiset olisivat ilmoittaneet A:lle päivähoitopaikan myöntämisestä aikaisemmin.

Tätä kannanottoani perustelen seuraavasti.

3.1

Oikeus päivähoitoon

Lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973, jäljempänä päivähoitolaki) 11 a §:n (1077/2002) mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsen vanhemmat tai muut huoltajat voivat saada lapselle kunnan järjestämän 1 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun päivähoitopaikan sen ajan päätyttyä, jolta voidaan suorittaa sairausvakuutuslaissa (364/1963) tarkoitettua äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa, taikka vanhempainrahakauden päätyttyä välittömästi pidetyn isyysrahakauden jälkeen, ja että lapsi voi olla päivähoidossa siihen saakka, kunnes hän siirtyy perusopetuslaissa tarkoitettuna oppivelvollisena perusopetukseen. Päivähoitoa on kuitenkin järjestettävä osaaikaisesti, kun lapsi ennen perusopetuslaissa tarkoitettua oppivelvollisuusiäkiä osallistuu perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen tai kun lapsi perusopetuslain 25 §:n 2 momentin mukaisesti aloittaa perusopetuksen vuotta saman pykälän 1 momentissa säädettyä aikaisemmin.

Lasten päivähoidosta annetussa asetuksessa (239/1973) on säädetty määräajasta, jonka kuluessa lapsen vanhempien tai muiden huoltajien tulee hakea päivähoitopaikkaa. Asetuksen 2 §:n (882/1995) mukaan lasten vanhempien tai muiden huoltajien, jotka haluavat lapselle päivähoitolain 11 a §:n mukaisen päivähoitopaikan, on tehtävä sitä koskeva hakemus viimeistään neljä kuukautta ennen kuin lapsi tarvitsee päivähoitopaikan. Mikäli päivähoiton tarve kuitenkin johtuu työllistymisestä, opinnoista tai koulutuksesta eikä tarpeen alkamisajankohta ole ennakoitavissa, on päivähoito paikkaa haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee hoitopaikan.

3.2

Kannanotto

Nummi-Pusulän kunta oli velvollinen järjestämään A:n lapsille päivähoitopaikan hänen hakemuksensa mukaisesti 1.8.2003 lukien. Selvityksen mukaan vanhimman lapsen osalta päätökset päivähoitopaikasta tehtiin 21.7.2003 ja kahden nuoremman lapsen osalta 29.7.2003. Kaikkien lasten osalta päivähoitopaikkapäätökset tehtiin siis ennen toivottua hoidon alkamista.

Kuten edellä kohdassa 3.1 totesin, päivähoitopaikkaa hakeville huoltajille on säädetty määräaika, jolloin hakemus on viimeistään jätettävä. Sen sijaan kunnalle ei ole säädetty määräaika, jolloin päätös on viimeistään tehtävä. Tämän vuoksi en voi todeta asiassa lainvastaista menettelyä.

Vs. päivähoiton johtajan B:n selvityksen mukaan sopimus päivähoito- ja esiopetuspalvelujen ostamisesta yksityisen palvelujen tuottajan kanssa allekirjoitettiin 26.6.2003. Selvityksen mukaan päätökset päivähoitosijoituksista olisi tullut tehdä ostopalvelusopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, mutta palkanlaskun osuminen samaan ajankohtaan aiheutti päätösten unohtumisen. Selvityksen mukaan päivähoidossa oli päivystävä esimies paikalla koko heinäkuun. Puuttuvat päätökset tehtiin välittömästi vs. päivähoiton johtajan palattua lomalta 21.7.2003, mutta selvityksen mukaan A:n perheen kohdalla hakemuksista huomioitiin tuolloin epähuomiossa vain vanhin lapsi. Siksi kahden nuorimman lapsen päivähoitopaikasta tehtiin päätökset selvityksen mukaan

vasta 29.7.2003.

Perustuslain 21 §:ssä turvattuun hyvään hallintoon kuuluu asian asianmukainen käsittely. Tämä mielestäni edellyttää, että kunta ilmoittaa hakijalle päivähoitopaikan myöntämisestä riittävän ajoissa ennen toivottua hoidon alkamista. A:n kohdalla tämä ei näkemykseni mukaan toteutunut.

4

TOIMENPITEET

Kiinnitän perusturvatoimiston huomiota siihen, että lasten huoltajat saavat riittävän ajoissa tiedon päivähoitopaikan myöntämisestä. Tässä tarkoituksessa lähetän perusturvatoimistolle jäljennöksen päätöksestäni.

Vs. päivähoiton johtajan B:n selvityksen mukaan päivähoitopäätökset olisi voitu tehdä jo 26.6.2003 jälkeen, mutta päätöksenteko unohtui. Selvityksen mukaan asia on käsitelty kunnan päivähoitotiimissä ja päivystävän esimiehen tehtäviä selkiytetty tällaisten tapausten estämiseksi vastaisuudessa. Selvityksen mukaan jatkossa kaikki päivähoitopaikkapäätökset pyritään lähettämään perheille noin kuukautta ennen hoidon alkamista ja syksyn valintojen osalta viimeistään kesäkuun alussa.